

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	VELFÆRDSSTATEN I KRISE?
Indhold	<p>KERNESTOF: O.B.Skov, T. Matthiesen & V. Bjørnstrup: ”Samf på B”. (3. udgave) ss 147-183 S. Kauffeldt: ”Den lille hjælper til samfundsfag”: De relevante opslag.</p> <p>SUPPLERENDE STOF: De tre velfærdsmodeller. Grafik. ”Kun hver femte vil have frivillige til at løse velfærdsopgaver”. You Gov 2013. ”Danskerne vil ikke passe deres gamle far og mor”. TV2 Nyhederne 23.9.2013. ”Befolkningsfremskrivninger 2018-2060”. Danmarks Statistik. ”Se hvornår du kan gå på folkepension”. Uddrag velfærdsforlig 2006. ”Mænd og kvinders bidrag til velfærdsstat. Livsforløb. Grafik. JP 13.6.2004. ”Udvidelse af arbejdsstyrken. Grafik. Fra: ”Luk samfundet op”. ”Regioner forventer eksplosiv stigning i tilskud til medicin: Skræmmende siger ekspert”. TV 2. 9.8.2023 Mette Frederiksen: ”For mange flygtninge og indvandrere truer den danske velfærd”. Information. 21.1.2016. Oversigt over tilskudsgrænser. Medicin. ”Arbejdstid og ikke erhvervsfrekvens er Danmarks problem”. Børsen 10.8.2023. ”Venstre-politiker: Danskerne mangler skam”. Berlingske 5.6.2013. Mattias Tesfaye: ”Vækkeuret skal ringe i alle danske hjem”. Socialdemokraten marts 2021. ”Den offentlige sektors omfordelende virksomhed”. Samfundsstatistik 2018. ”For rød chefideolog står velfærden over for et ”afgørende slag” - i sidste ende er det et spørgsmål om frihed” Berlingske 27.7.2023. ”Pernille Vermund fulgte sin mors sidste tid på plejehjem – nu kommer hun med et bekymret opråb: ”Der er simpelthen noget galt”. Berlingske 20.3.2023. ”Er velfærdsstaten truet af indvandring?”. Information 12.4.2017. ”Stigende sundhedsudgifter presser den øvrige velfærd” KL 7.1.2019. ”Borgmestre i alarmberedskab kan foreløbig puste ud”. Berlingske 20.5.2022. ”Statistisk materiale vedr. velfærdsstat”. Samfundsstatistik 2020. ”Stort råderum genåbner klassisk strid om velfærd og skat”. Børsen 24.8.2023.</p>

Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>De tre velfærdsmodeller, Udfordringer for den universelle velfærdsstat. Interne og eksterne ”klemmer”. Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund.</p> <p>KOMPETANCER: De taksonomiske niveauer, Anvende og kombinere viden og kundskaber fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer. Forstå hvorledes klemmerne på velfærdssamfundet påvirker kursisternes dagligdag,</p> <p>PROGRESSION: De taksonomiske niveauer Med udgangspunkt i erhvervet indsigt og viden at kunne redegøre for og deltage i debat om prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, IT, synopsøvelse.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	DANSK POLITIK I ET EU-PERSPEKTIV
Indhold	<p>KERNESTOF: O.B.Skov, T. Matthiesen & V. Bjørnstrup: ”Samf på B”. ss 85-111, 114-123, 129-141 og 184-205. S. Kauffeldt: ”Den lille hjælper til samfundsfag”. De relevante opslag.</p> <p>SUPPLERENDE STOF: ”Bruxelles, Strasbourg og Luxembourg spiller en stor rolle i din hverdag”. Politiken 29.1.2014. ”European Union countries agree on a new package of sanctions against Russia over the war in Ukraine”. AP 21.6.2023. ”Von der Leyen på besøg i Kyiv”. Information. 6.11.2023. ”Københavnskriterierne”. Folketinget. EU-oplysningen. ”Oversigt over integrationstrapper (Integration i dybden) fra Hans Branner: ”Det politiske Europa” s 45. ”Hvor høj er tolden”. Hvem- Hvad-Hvor. 1954. ”Overskud og underskud på EU-betalingerne”. EU-kommissionen. Søjlediagram. ”Konvergenskriterierne”. Fra Jensen & Nielsen: Europa på vej” s. 140. ”Vestager: Drømmer kun om euro over kaffen”. Ritzau 30.3.2012. Fire tekster om danske grundholdninger til EU-samarbejdet. Information. Lissabontraktaten. Hovedpunkterne vedr. nye beslutningsprocesser. Grundloven. Udvalgte paragraffer ”Den danske regeringsform”. Folketingets hjemmeside. Samfundsstatistik 2023. Udvalgte tabeller. ”Næsten halvdelen af folketingets medlemmer har en lang videregående uddannelse”. Danmarks Statistik. ”Arbejderen: Politisk populær, men truet som folketingsmand”. Information 26.3.2012. ”Berlingske mener: Moderaterne er blevet et tosseparti- og det er Lars Løkkes ansvar”. Berlingske leder 20.11.2023. To socialdemokratiske valgplakater 1947 og 2011. ”Socialdemokratiet: Vores forslag om modtagercenter i Rwanda er gennemsyret af solidaritet”. Information 17.5.2022. ”Forfattere: Socialdemokratiet leverer Rwanda-hykleri i særklasse”. Politiken 19.9.2022 ”De Radikale står fast: Vi vil ikke støtte en regering, der arbejder for et modtagecenter i Rwanda”. DR-hjemmeside 13.9.2022. ”Islamkritikerens valgsejr i Holland giver hans tyske venner tro på fremgang”. Berlingske 24.11.2023. ”Retfærdig økonomi for de mange”: Uddrag af Enhedslistens program. ”Afskaf topskatten. Flid skal ikke straffes”. Liberal Alliance. Uddrag. Program.</p>

	<p>”Retfærdig og realistisk. En udlændingepolitik, der samler Danmark”. Piece. Socialdemokratiet.</p> <p>”Absolut no-go- Radikale fremsætter krav om udviklingsbistand Og vil have nationalt kompromis om flygtninge”. Berlingske 25.3.2022.</p> <p>Udarbejdelse af spørgsmål til politikere med udgangspunkt i gennemgået stof i forbindelse med besøg i Folketinget.</p> <p>Udadrettet aktivitet: Besøg i Folketinget. Rundvisning, orientering og debat med MF Sigurd Agersnap (SF).</p> <p>Lærernotat om meningsmålinger.</p> <p>Vestergård Jacobsen & P. Riisager: ”De politiske partier i Danmark” s. 25 og 29. Politisk meningsmåling. Voxmeter. 20.11.2023.</p> <p>Småtekster om finanslovsforlig. TV 2. 27/11-2023.</p>
Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokus- punkter	<p>FOKUSPUNKTER: Ideologier, demokratidefinitioner, fordelingspolitik, værdipolitik, magttredeling og parlamentarisme, politiske partier, vælgeradfærd, meningsmålinger, EU integrations- niveauer og beslutningsproces. Danske grundholdninger til EUsamarbejdet.</p> <p>LÆREPLANENS MÅL: Politiske ideologier, skillelinjer, og partiadfærd, magtbegreber og demokratiopfattel- ser samt rettigheder og pligter i et demokratiske samfund, herunder ligestilling mel- lem kønnene. Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU.</p> <p>KOMPETANCER: Fremme evnen til tekst- og tabellæsning, Udvikle lyst og evne til at forholde sig og deltage i den demokratiske debat. Anvend grundlæggende viden om politik til at redegøre for aktuelle problemstillinger og del- tage i den demokratiske debat. Tabellæsning og tabelforståelse.</p> <p>PROGRESSION: De taksonomiske niveauer, Kvantitativ metode, Mundtlig fremlæggelse</p>
Væsentligste ar- bejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, projekt, IT, synopsisøvelse.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	DEN ØKONOMISKE SITUATION
Indhold	<p>KERNESTOF: O.B.Skov, T. Matthiesen & V. Bjørnstrup: ”Samf på B” ss 211-265. S. Kauffeldt: ”Den lille hjælper til samfundsfag”. De relevante opslag.</p> <p>SUPPLERENDE STOF: Samfundsstatistik 2021. De relevante tabeller og figurer. ”Alternativet: Livskvalitet og klima skal erstatte BNP”. Information 11.8.2017. ”Thomas B. Henriksen: ”Glem det Elbæk-velstand slår alt”. Berlingske 13.10.2018. ”Er dansk økonomi ved at udvikle sig til et datterselskab i Novo-Nordisk a/s ?” Børsen 24.8.2023”. ”Danmark har næstlaveste inflation i EU.” Børsen 23.8.2023. ”Vi spiser dem morgen, middag og aften. Nu er de blevet 40 pct. dyrere” Børsen 23.8. 2023. ”Stærk dansk krone rammer industrien – nedtur mange steder”. Berlingske 11.9.2023. ”Valutaer i frit fald slår hårdt i det østjyske”. Berlingske 11.9.2023. ”Ruslands invasion af Ukraine rammer forsyningssikkerheden på mange råvarer”. Dansk Industri. April 2022. ”Prisstigninger rammer ulige” FOA. 25.3.2022. Johanne Schmidt Nielsen m. fl.: ”De fattigste børnefamilier taber mest, når inflationen stiger”. Pressemeddelelse Red Barnet. Diverse tabeller over statsregnskabet. Danmarks Statistik 23.3.23. ”Måske kan vi igen købe verden, men finanspolitikken skal være stram”. Børsen leder 24.8.2023. ”Tænk tank: Vammen må opjustere råderum igen” Børsen 24.8.2023. ”Lavere skat, mere frihed, mindre bureaukrati og højere vækst”. Liberal Alliance valmagasin. 2019. ”Prisstigninger rammer FOA-familier dobbelt så hårdt som akademikerfamilie” FOA-bladet 24.3.2022 ”Har du lagt mærke til, at dine varer er skrumpet i supermarkedet? Her er forklaringen.” DR/DK 1.10.2023. ”Rentehop koster danskerne 11.000 i snit på et år”. Børsen 28.9.2023. Uddrag af Mette Frederiksens åbningstale. 3.10.2023. ”Lyt til de økonomiske vismænd”. Stram finanspolitikken”. Børsen. Leder 11.10.2023. Birthe Larsen:” Debat: Drop den dystre krisefortælling om dansk økonomi. Den er simpelthen forkert”. Politiken 24.1.2023. Danmarks Nationalbank-Udsigter for dansk økonomi. Centrale størrelser. 15.3.2023</p>
Omfang	Ca. 30 lektioner

<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>FOKUSPUNKTER: Ukrainekrigens konsekvenser for dansk økonomi, De økonomiske mål, Den aktuelle inflation, Konvergenskrav, Det økonomiske kredsløb, Økonomisk ulighed. Ginikoefficienten, Finanspolitik og dens anvendelighed, Pengepolitik og dens anvendelighed Mangel på arbejdskraft, Råderummet og ønsker om hvorledes det skal anvendes, Politiske partier syn på skattesystemet (top skat og top top skat mm.)</p> <p>LÆREPLANENS MÅL: Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, herunder bæredygtig udvikling og økonomiske styring nationalt og regionalt. Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold. Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode.</p> <p>KOMPETANCER: Anvende grundlæggende viden om økonomi til at redegøre for aktuelle problemstillinger og løsninger herpå, Undersøge aktuelle politisk-økonomiske problemstillinger og beslutninger, herunder EU.</p> <p>PROGRESSION: De taksonomiske niveauer Med udgangspunkt i erhvervet viden at kunne forstå og redegøre for, hvorledes finanspolitiske beslutninger påvirker kursisternes dagligdag.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning, gruppearbejde, IT, projektarbejde, synopsøvelse.</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	DET POSTMODERNE SAMFUND. MED SÆRLIG HENBLIK PÅ IDENTITETSDANNELSE, BRUG AF SOCIALE MEDIER OG SOCIALE FORSKELLE.
Indhold	<p>KERNESTOF: O.B.Skov, T. Matthiesen og V. Bjørnstrup: ”Samf på B” ss. 13-50, 56-73 og 76-79. P. Brøndum og T.B.Hansen: ”Luk samfundet op!” ss 94–98. S. Kauffeldt: ”Den lille hjælper i samfundsfag”. De relevante opslag.</p> <p>SUPPLERENDE STOF: Lærernotat: Det moderne samfund/Det postmoderne samfund. ”Balladen om kolonihaven”. TV 2. Afsnit 2. ”Direktør med mod og mandshjerte”. Børsen Magasin. 26.3.2009. ”FOMO-Angsten for a misse noget”. Politiken 5.11.2014. Maja Rimer: ”Vi skifter oftere bolig, kæreste, job og telefon end før”. Zetland 1.9.2017 Henrik Hoffmann-Hansen: ”Arbejdslivet vinder altid” Kristeligt Dagblad 7.5.2007 ”Læg telefonen væk i undervisningen og få en højere karakter”. DR-hjemmeside ”Internettet skaber de unges identitet” Berlingske. 19.7.2009. Kresten Schultz Jørgensen: ”Kulturkommentator: Vi er midt i en rigtig dårlig kulturrevolution, der flytter børns og unges liv fra fælles til alene”. Berlingske 20.5.22 ”Vi føler at mobilen er et menneske” Søndagsavisen 0.1.2015. ” Når de sociale medier tager overhånd” Gotha. ”DR ændrer TV Avisen”. DR. Hjemmeside 7.9.2023. ”Sociale medier som våben i revolutioner”. MedierNU. 28.5.2013. Diverse tabeller om brug af sociale medier. ”Medieudvikling 2020” Samfundsstatistik 2021. De relevante tabeller. Medieforbrug. ”Bedsteforældre har betydning for unges valg af uddannelse”. DK medier. Socialgruppeinddeling. Lars Olsen: ”Risikerer at skolen udvikler en underklasse” Avisen.dk 5.12.2011 ”Forældrenes manglende ungdomsuddannelse går i arv”. Politiken 1.2.2019. ”Vis mig dine forældre, og jeg skal sige dig hvad du bliver”. Politiken 1.2.2019. ”Færre mænd får en uddannelse”. Søndagsavisen 18.1.2015. ”Unge bliver født til kontanthjælp” A4. 28.2.2013. ”Større sociale forskelle i midllevetid”. Statens institut for folkesundhed. Uge 3 2011. ”Social arv: Børn fra ikke-akademiske hjem tabes i uddannelsessystemet”. Information 2.3.2009. ”Bistandsklientens søn bliver stadig bistandsklient”. Information 27.10.2014. Diverse tabeller fra Niels Ploug m. fl. ”Det danske klassesamfund”</p>

Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>FOKUSPUNKTER: Postmodernitet (Giddens, Rosa, Ziehe, Turkle, Goffman, Bourdieu, Lars Olsen) med særlig henblik på sociale medier, uddannelse, social arv, socialisation og identitet, accelerationssamfundet, socialklasseinddelinger og kulturelle forskelle.</p> <p>LÆREPLANENS MÅL: Identitetsdannelse og socialisering Sociale og kulturelle forskelle. Politisk meningsdannelse og, herunder adfærd på de sociale medier. Social differentiering.</p> <p>KOMPETANCER: Forståelse for identitetsdannelse i de moderne og postmoderne samfund. Fremme evnen og lysten til at reflektere over egen identitet. Forstå sammenhænge mellem relevante baggrundsvARIABLE og sociale og kulturelle mønstre.</p> <p>PROGRESSION: Mundtlig fremstilling og diskussion under hensyntagen til fagets terminologier, De taksonomiske niveauer</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde, TV, synopsøvelse.

[Retur til forside](#)